

Briefrapport

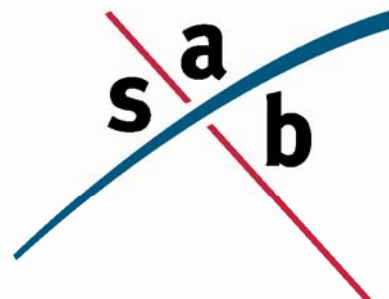
aan: De heer van Gessel
van: SAB
c.c.: 130399
datum: 10 juli 2014
betreft: quick scan flora en fauna Hogevelldseweg ong. te Echteld

AANLEIDING EN METHODE

In het buitengebied van de gemeente Neder-Betuwe is men voornemens om aan de Hogevelldseweg, ten zuiden van Echteld, een nieuw agrarisch perceel met bouwvlak te bestemmen. Voordat een dergelijk plan doorgang kan vinden dient de haalbaarheid in relatie tot de natuurwet- en regelgeving te worden onderzocht. Hiertoe is een onderzoek (quick scan flora en fauna) in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en andere vigerende natuurregelgeving uitgevoerd.

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopschatting door een ecoloog van SAB door middel van een eenmalig veldbezoek op 9 juli 2014. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens van soorten. Op basis van deze methode zijn uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie, daar een volledige veldinventarisatie een hogere onderzoeksinspanning vergt en dit voor een algemene gebiedsscan niet noodzakelijk is. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving. Onderstaande afbeelding toont de globale ligging van het plangebied. De exacte begrenzing van het plangebied is op de verbeelding van dit bestemmingsplan weergegeven.

GEBIEDSBESCHRIJVING

Echteld is gelegen in de gemeente Neder-Betuwe (Provincie Gelderland) en wordt omgeven door de kernen IJzendoorn (oosten), Beneden-Leeuwen (zuiden), Tiel (westen) en Ommerenveld (noorden). De omgeving van Echteld wordt gekenmerkt door agrarisch cultuurlandschap met weides, akkers en boomgaarden. Ten noorden van Echteld zijn de Rijksweg A15 en de Betuwelijn gelegen. Ten zuiden de Waal. Het plangebied ligt aan de Hogeveldeweg. Het betreft een ongenummerd perceel dat kadastraal bekend staat als I134 te Echteld. Het plangebied grenst in het noorden en westen aan agrarische gronden, in het zuiden aan de Hogeveldeweg en in het oosten aan een watergang met aansluiten agrarische gronden.

Het plangebied wordt gekenmerkt door een agrarisch perceel en is omsloten door watergangen. Ten tijde van het veldbezoek is het perceel in gebruik voor de teelt van pioenrozen en pruimen. Langs de randen van het perceel zijn recent bomen (Linde en Wilg) en jonge heesters (beuk) aangeplant. De watergangen aan de oost- en noordzijde zijn recent geschoond.

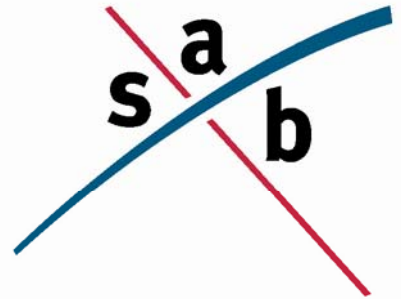
Met het voornemen wordt op het perceel in de zuidoosthoek een bouwvlak gerealiseerd. Hiertoe wordt een deel van de teelt met pioenrozen verwijderd, wordt een nieuwe dam met duiker gerealiseerd in de zuidelijke watergang, de dam wordt verwijderd en wordt het terrein ten behoeve van de te realiseren bebouwing opgehoogd. Onderstaande afbeeldingen geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

Impressie van het plangebied. V.l.n.r.: voorzijde perceel met rechts de Hogeveldeweg gezien richting het noordoosten; watergang aan oostzijde van het plangebied; teeltgronden met pioenrozen (links) en pruimen (rechts); teeltgronden gezien in noordoostelijke richting waarbij de gronden rechts worden ingericht met bebouwing.

SAB • Arnhem
bezoekadres
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem
T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl
KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam
SAB • Eindhoven

GEBIEDSBESCHERMING

Bij gebiedsbescherming is er onderscheid gemaakt tussen de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet), weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden, het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In de Natuurbeschermingswet 1998 worden Natura 2000-gebieden en beschermde Natuurmonumenten beschermd. De EHS, het GNN, weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden zijn niet opgenomen in de natuurwetgeving, maar dient bij de planologische afweging te worden meegenomen.

Het plangebied ligt niet in, maar wel nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Nb-wet. Op circa 375 meter ten zuiden van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Rijntakken. Het deel van het Natura 2000-gebied Rijntakken – deelgebied Waal, wat nabij het plangebied is gelegen, is aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Het te bestemmen bouwvlak maakt bij maximalisatie en in afwijking van hetgeen is verwoord in het bestemmingsplan Buitengebied Dodenwaard – Echteld geen realisatie van assimilatieverlichting in kassen mogelijk en geen bedrijfsmatige veeteelt. Negatieve effecten van verlichting, verzuring en vermesting op het Natura 2000-gebied Rijntakken zijn om die reden niet aan de orde.

Tevens is het plangebied niet gelegen in de EHS, het GNN of gebieden aangewezen als weidevogel- of ganzenfoerageergebied. Deze gebieden liggen op dezelfde locatie als het Vogelrichtlijngebied van het Natura 2000-gebied Rijntakken. Gezien de afstand van het plangebied tot deze beschermde gebieden zijn negatieve effecten van het plan op het GNN, de EHS en gebieden aangewezen als ganzenfoerageergebied en weidevogelgebied niet aan de orde.

SOORTENBESCHERMING

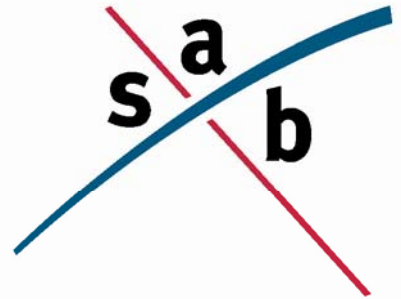
Soortenbescherming is altijd van toepassing. In Nederland is de bescherming van soorten opgenomen in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Als een ruimtelijke ingreep of plan rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor het beoordelen van de doorwerking van het aspect soortenbescherming moet worden nagegaan of het plangebied beschermde soorten (zowel planten als dieren) herbergt. De mogelijke negatieve effecten van de ingreep op betreffende soorten moeten worden beschreven.

algemene soorten

De meeste van de mogelijk in het plangebied voorkomende soorten zoals Bruine kikker, Gewone pad, Egel, (spits)muizen, Konijn en Mol zijn beschermd volgens het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet (tabel 1). Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

SAB • Arnhem
bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem
T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl
KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam
SAB • Eindhoven

strikt beschermde soorten

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten is meer strikt beschermd. Voor deze soorten moet bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen mitigerende maatregelen worden getroffen en dient mogelijk een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Hieronder wordt een beschrijving gegeven per soortgroep van het (mogelijk) voorkomen van deze strikt beschermde soorten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van het NDFF komen in de omgeving van het plangebied verschillende vleermuissoorten voor: Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger. Vleermuizen zijn strikt beschermd volgens tabel 3 van de Flora- en faunawet en bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Vleermuizen verblijven in bomen en/of gebouwen.

In het plangebied zijn geen bomen (diameter >30 cm) met geschikte holtes, scheuren of losse bast aanwezig waar vleermuizen in of onder een verblijfplaats kunnen hebben. Ook ontbreken gebouwen met geschikte gevelbetimmering, open stootvoegen of kierende pannen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende en boombewonende vleermuissoorten kan derhalve worden uitgesloten.

Voor de realisatie van de nieuwe oprit naar het perceel worden mogelijk twee bomen gerooid aan de Hogevelsdeweg. Het betreft hier twee relatief jonge essen. De bomen zijn onderdeel van een laanstructuur. De laan met essen vormt mogelijk een vliegroute voor vleermuizen. Het verwijderen van twee bomen kan mogelijk een negatief effect hebben op de vliegroute ter plaatse. Nabij het plangebied is bij huidige toegang tot het perceel reeds een onderbreking van de laan aanwezig. Om een negatief effect van de kap van de bomen op de vliegroute te voorkomen, dienen op de locatie waar de huidige toegang tot het perceel wordt verwijderd twee nieuwe, gelijkwaardige (omvang en hoogte) essen te worden geplant. Door het treffen van deze maatregelen blijft de laanstructuur behouden en is van een negatief effect van het voornemen op de mogelijk aanwezige vliegroute geen sprake.

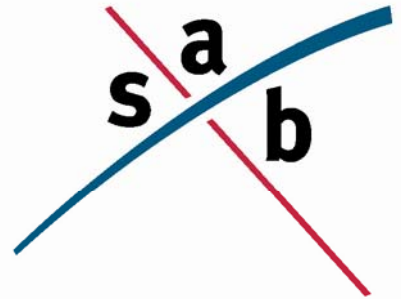
Laanstructuur langs de Hogevelsdeweg gezien in oostelijke richting (links) en westelijke richting (rechts).

Vogels

Tijdens de veldverkenning zijn Groene specht, Koolmees, Scholekster, Houtduif en Vink waargenomen. Alle vogels en hun actief gebruikte/bebroede nesten zijn strikt beschermd. Actieve nesten van vogels mogen niet worden aangetast of verstoord. Voor de meeste vogels kan worden volstaan met ontzien van

SAB • Arnhem
bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem
T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl
KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam
SAB • Eindhoven

nesten in het broedseizoen (globaal van half maart tot half augustus). Nestlocaties van enkele vogelsoorten zoals roofvogels, uilen en Huismus zijn buiten het broedseizoen ook beschermd, zogenoemde jaarrond beschermde vogelsoorten.

Het plangebied is uitvoerig geïnspecteerd op de aanwezigheid van sporen, nesten en holtes van jaarrond beschermde vogelsoorten. Deze zijn echter niet aangetroffen in het plangebied. Gezien de afwezigheid van bomen met holten, horsten en geschikte bebouwing ontbreekt zijn deze niet aanwezig. Wanneer de bebouwing buiten het broedseizoen wordt gerealiseerd, zijn negatieve effecten van de plannen op jaarrond beschermde soorten niet te verwachten.

amfibieën

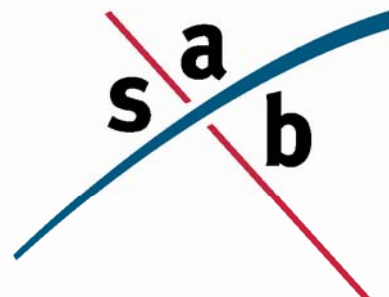
Het plangebied grenst aan de oost- en zuidzijde aan watergangen. De aanwezigheid van amfibieën kan daarom niet op voorhand worden uitgesloten. Stichting RAVON (Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland) verzamelt verspreidingsgegevens van reptielen, amfibieën en vissen en publiceert deze jaarlijks op het internet (www.ravon.nl). Volgens RAVON komen in de omgeving van het plangebied amfibieënsoort Rugstreeppad voor. Deze soort is een bewoner van zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, de uiterwaarden van de grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Het plangebied is geen terrein met een hoge bodemdynamiek of waar vergraafbare gronden aanwezig zijn. Het terrein is volledig in gebruik voor de teelt van bloemen en rondom zijn stroken met gras aanwezig. Gezien de afwezigheid van een geschikte dynamische gronden wordt in combinatie ruigtes/boschages voor overwintering is het voorkomen van de soort in het plangebied niet waarschijnlijk. Nader onderzoek naar deze soort wordt derhalve niet noodzakelijke geacht.

vissen

Aan de zuid-, oost- en noordzijde van het plangebied is een watergang aanwezig. Het betreft hier een watergang welke permanent met water is gevuld. De aanwezigheid van vissen is derhalve niet uit te sluiten. Uit de verspreidingsgegevens volgt dat de soorten Bittervoorn en Kleine Modderkruiper rondom het plangebied voorkomen. De bittervoorn komt voor in langzaam stromende en stilstaande zoete wateren. Dit kunnen zowel poldersloten, vaarten, vijvers en plassen zijn, maar ook oeverzones van meren en sneller stromende plantenrijke rivieren en beken. Een goed ontwikkelde onderwatervegetatie of oevervegetatie en een diepte van minimaal 45 centimeter is noodzakelijk. Daarnaast is de aanwezigheid van zoetwatermossels een voorwaarde voor de voortplanting. De Kleine modderkruiper is minder kieskeurig op het gebied van kwaliteit van het water. In het rivierengebied komt deze soort dan ook wijdverspreid voor. Tijdens het veldbezoek is gebleken dat de watergangen onlangs zijn geschoond. Het slootmateriaal op de oevers toont dat de sloot in potentie geschikt is voor de strikt beschermde soorten Kleine modderkruiper en de Bittervoorn.

SAB • Arnhem
bezoekadres
 Frombergdwaarsstraat 54
 6814 DZ Arnhem
correspondentieadres
 Postbus 479
 6800 AL Arnhem
T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl
KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam
 SAB • Eindhoven

Geschoonde watergang met slootmateriaal op de kanten (links). Restanten van een Zwanenmossel tussen het slootmateriaal (rechts) zijn een indicatie dat de watergangen geschikt kunnen zijn voor Bittervoorn.

Met het plan wordt een deel van de watergang aan de Hogeveeldseweg gedempt en een duiker aangelegd om zo de ontsluiting van het perceel te realiseren. Een deel van het leefgebied van de Kleine modderkruiper of de Bittervoorn kan door het dempen van de watergang worden aangetast waardoor negatieve effecten op deze strikt beschermde soorten op voorhand niet kunnen worden uitgesloten. Om de negatieve effecten van het voornemen op deze soorten weg te nemen en het risico op het overtreden van de Flora en faunawet te voorkomen, wordt de aanleg van de dam met de grootst mogelijke zorg uitgevoerd. Hiertoe wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld. Wanneer de werkzaamheden nauwkeurig en volgens het werkprotocol worden uitgevoerd, zal van een overtreding van artikel 9, 10, 11 of 12 de Flora- en faunawet geen sprake zijn en wordt ruim voldoende invulling gegevens aan de zorgplichtbepaling van de Flora- en faunawet (artikel 2).

overige soortgroepen

Strikt beschermde soorten uit overige soortgroepen (vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, reptielen, insecten en ongewervelden) zijn niet aangetroffen in het plangebied en worden aldaar ook niet verwacht. Gezien de afwezigheid van voor reptielen geschikte structuurrijke / ruige / zonnige elementen, voldoende geschikte voedselbomen voor de Eekhoorn, directe verbinding met bestaande bosgebieden en zandgronden (Das) worden deze strikt beschermde soorten ook niet verwacht in het plangebied. Een geschikt onverstoorde biotoop voor beschermde insecten soorten als de Rivierrombout wordt niet verwacht. Het gebied is zeer intensief gebruikt waardoor bijzondere vegetaties en biotopen ontbreken. Verder staat het plangebied niet in verbinding met leefgebieden van strikt beschermde reptielen en zoogdieren. Het is daardoor onwaarschijnlijk dat de plannen leiden tot aantasting van leefgebieden van strikt beschermde vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, reptielen, insecten en ongewervelden.

CONCLUSIE

Aan de Hogeveeldseweg te Echteld is men voornemens een nieuw bouwvlak voor agrarische doeleinden positief te bestemmen.

Gebiedsbescherming in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, de Ecologische Hoofdstructuur, het Gelders Natuurnetwerk, weidevogelgebied en ganzenfoeragegebied is gezien de relatief kleine ingreep, de tussenliggende bebouwing en afstand niet van toepassing. De plannen leiden bij maximalisatie

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

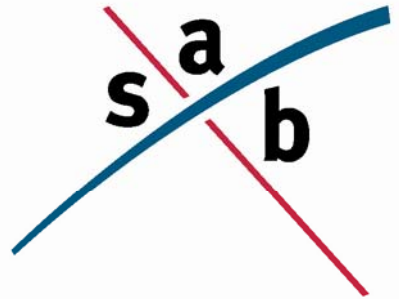
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

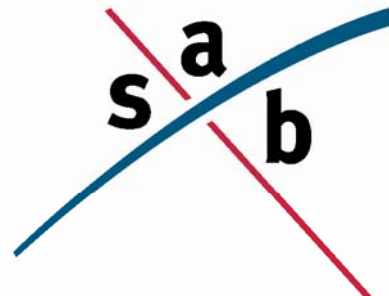
niet tot aantasting van instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Rijntakken of de kernkwaliteiten van de EHS, het GNN of de weide- en ganzenfoerageergebieden.

Uit de quick scan is naar voren gekomen dat met plannen een deel van de watergang wordt gedempt om een ontsluiting naar de Hogeveldeweg te realiseren. Met dit voornemen is mogelijk sprake van aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen van de strikt beschermde soorten Kleine modderkruiper en Bittervoorn. Om negatieve effecten van het voornemen op deze soorten te verzachten en het risico op het overtreden van de Flora en faunawet te voorkomen, wordt de aanleg van de dam met de grootst mogelijke zorg uitgevoerd. Hiertoe wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld. Wanneer de werkzaamheden nauwkeurig en volgens het werkprotocol worden uitgevoerd, zal van een overtreding van artikel 9, 10, 11 of 12 de Flora- en faunawet geen sprake zijn en wordt ruim voldoende invulling gegeven aan de zorgplichtbepaling van de Flora- en faunawet (artikel 2).

De zorgplicht is altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder kunnen vogels broeden binnen en in de omgeving van het plangebied. Werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels veroorzaken mogen niet uitgevoerd worden.

SAB • Arnhem
bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem
T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl
KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam
SAB • Eindhoven

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Ministerie van Economische Zaken. 2014. Soortenstandaard Rugstreeppad *Bufo calamita*. Ministerie van Economische Zaken. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Den Haag

Ministerie van Economische Zaken. 2014. Soortenstandaard Kleine modderkruiper, *Cobitis taenia*. Ministerie van Economische Zaken. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Den Haag

Ministerie van Economische Zaken. 2014. Soortenstandaard Bittervoorn *Rhodeus amarus*. Ministerie van Economische Zaken. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Den Haag

Spitzen – van der Sluis, A.M., Willink, G.W., Creemers, R., Ottburg, F.G.W.A., de Boer, R.J., Pfaff, P.M.L., de Wild, W.W., Stronks, D.J., Schröder, R.J.H., de Vos, M.T., Soes, D.M., Frigge, P., Struijk, R.P.J.H. 2007. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland. 1985-2005, Stichting RAVON, Nijmegen.

Van der Meijden. 2005. Heukels' Flora van Nederland. Wolters Noordhoff, Groningen/Houten.

Van Diepenbeek. 1999. Veldgids Diersporen. KNNV Uitgeverij. Utrecht.

websites

- www.floron.nl
- www.gelderland.nl
- www.quickscanhulp.nl
- www.ravon.nl
- www.telmee.nl
- www.vleermuis.net
- www.vogelbescherming.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl